

عنوان پژوهش

تحلیل محتوای رسانه‌های نوشتاری و مجازی درباره صندوق بازنشستگی کشوری

بیان و تشریح مسئله

در جهان امروز، وسایل ارتباط جمعی از قبیل روزنامه، رادیو، تلویزیون، سایت‌ها، شبکه‌های اجتماعی و اپلیکیشن‌های نقش مهمی در شکل‌دهی به افکار عمومی جامعه ایفا می‌کنند، به طوری که بسیاری از دانشمندان، عصر کنونی را «عصر ارتباطات» نامیده‌اند. نفوذ رسانه‌ها به ویژه رسانه‌های اطلاعاتی نوین در بین مردم در رده‌های سنی و طبقات مختلف به قدری فراگیر شده که می‌توانند حتی سیاست‌های عمومی را تحت تأثیر قرار داده و جهت‌گیری سیاست‌ها را تغییر دهند. رسانه‌ها از یک طرف تفکر بخشی از جامعه را بازتاب می‌دهند و از طرف دیگر می‌توانند با جریان‌سازی در حوزه‌های مختلف افکار عمومی را به سمت و سوی مورد نظر خود هدایت کنند. این اثرگذاری هر روز عمیق‌تر می‌شود و به همین دلیل اهمیت بیشتری در تحلیل‌های اقتصادی و اجتماعی پیدا کرده است. این اهمیت باعث شده بسیاری از سازمان‌ها در حوزه فعالیت خود دائماً اخبار و اطلاعات را رصد کنند و از بازخورد اخبار در جامعه آگاهی یابند. از طرف دیگر سازمان‌ها تلاش می‌کنند با استفاده از ظرفیت رسانه‌ها اهداف، استراتژی‌ها و مشکلات حوزه خود را در جامعه بازتاب دهند و از این طریق افکار عمومی را به منظور پیشبرد سیاست‌های مختلف آماده کنند.

صندوق بازنشستگی کشوری نیز از این قاعده امروزی مستثنا نیست. اخبار منتشر شده درباره مسائل بازنشستگی و جهت‌گیری‌های رسانه در واکنش به این اخبار اثر مستقیم بر سیاست‌هایی دارد که می‌تواند در کوتاه‌مدت و بلندمدت این صندوق و در سطح کلان‌تر کلیت نظام رفاه اجتماعی را متأثر کند. از این رو مطالعه اخبار و اطلاعات بازتاب داده شده در حوزه بازنشستگی و مسائل مربوط به آن یک امر ضروری است که مشخص می‌کند جامعه به مسئله بازنشستگی چه نگاهی دارد. آیا رسانه‌ها توانسته‌اند بحران موجود در نظام بازنشستگی را برای عموم مردم آشکار کنند؟ آیا در سیاست‌گذاری‌های کلان بازنشستگی چالش‌های این حوزه در رسانه‌ها به تصویر کشیده می‌شود؟ آیا پیامدهای مثبت منفی اجرای سیاست‌ها در رسانه‌ها به بحث و بررسی گذاشت شده است؟ پاسخ به این پرسش‌ها می‌تواند نقاط ضعف و قوت صندوق بازنشستگی کشوری را در زمینه آگاه‌سازی و اطلاع‌رسانی در جامعه را مشخص کند. هدف از این پژوهش تحلیل محتوای رسانه‌ها به منظور پاسخ به این سؤالات است.

قلمرو سازمانی و زمانی

در این پژوهش اخبار، تحلیل‌ها و گزارش‌های انعکاس یافته در رسانه‌های منتخب در حوزه بازنشستگی به طور عام و صندوق بازنشستگی به طور خاص بررسی می‌شود. قلمرو زمانی پژوهش شش‌ماهه دوم سال ۱۳۹۵ و شش ماه نخست سال ۱۳۹۶ است.

شرح خدمات

- انتخاب رسانه‌های مرجع از میان روزنامه‌ها، پایگاه‌های خبری پربیننده، خبرگزاری‌ها، پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی
- بررسی میزان انطباق اخبار منتشرشده در رسانه‌ها با اهداف و رویکردهای صندوق
- مطالعه موردی: تحلیل محتوای اخبار و گزارش‌های مربوط به مصوبه مجلس در خصوص بازنشستگی پیش از موعد زنان بدون شرط سنی (زمستان ۹۵)